

Orde van Dienst

Protestantse Gemeente
Maas-Heuvelland

m.m.v. Aventure

- zondag 20 september | 10.00 uur
SINT JANSKERK

ouderling van Dienst mw. Elly de Haan-Verduyn
voorganger ds. Joen Drost
organist Klaas Remerie
koster Patrick Geraerds

Aventure

Christopher Kale zang
Marco Magalhães, Fumitaka Saito
en **Ita Hijmans** blokfluiten

Inleiding

Wie laat alles maar komen zoals het komt? Pas op. Zorg dat je verzekerd bent tegen alle pech en ongeluk. Als het dan toch mis gaat, kun je verhaal halen. Schadevergoeding, reparatie. Wie zegt: ik laat het er maar bij, ik neem mijn verlies, kan rekenen op hoongelach. Vergoeding, daar heb je recht op. Woedend zijn sommigen als er geen uitkering komt. Het is slap om er geen werk van te maken. Het appelleert aan je gevoel van recht en onrecht.

Hoe is het dan met de keuze voor berusting? Is dat een uiting van onvermogen? Je moet er maar zin in hebben te protesteren en op je strepen te staan. Toch kan ik wel bewondering hebben voor de mensen die hun geleden onrecht aanvaarden.

Het basisrecht zegt: oog om oog en tand om tand. Er is in de thora een gedetailleerd rechtssysteem met een gepaste straf voor een begane of ondergane misdaad. We kennen in onze tijd de fervente reacties van slachtoffers die het de rechtbank kwalijk nemen dat de straf lager uitvalt dan zij gepast vinden.

Hoe kunnen we de regels uit de Bergrede toepassen? De klap op de linkerwang. Wie uw mantel opeist, geef hem ook uw jas? Als iemand je dwingt een mijl met hem te gaan, loop er dan twee met hem. Samengevat en toegespitst: heb uw vijanden lief en bid voor wie u vervolgen. Misschien is het je opdracht om te berusten en te aanvaarden.

Ja, maar, het recht moet zijn loop hebben. Onrecht moet terechtgewezen worden. Maar daarmee is niet alles gezegd. Berusten kan een sterke keuze zijn. Aanvaarden een goede karaktertrek. Het kan de angel uit de situatie trekken. Het kan vrede brengen.

Ja, maar, het recht moet zijn loop hebben. Onrecht moet terechtgewezen worden. Maar daarmee is niet alles gezegd. Berusten kan een sterke keuze zijn. Aanvaarden een goede karaktertrek. Het kan de angel uit de situatie trekken. Het kan vrede brengen.

Ds. Joen Drost

Orde van Dienst

Vorbereitung

Orgelspel

Dietrich Buxtehude 1637-1707

Mit Fried und Freud ich fahr dahin, BuxWV 76 uit 'Trauermusik auf den Tod seines Vaters' (1674)

Welkom door ouderling van dienst

Aansteken van de kaarsen

Aventure

Conrad Paumann 1410-1473

Bekenne myn klag

Gruuthusehandschrift ca.1400

O, cranc onseker broosch engien

O, cranc onseker broosch engien
snee of glas als dien nature
niet en sech dit sal ghescien
want du ne hebs morghen tijt no ure
waer vinstu eenighe creature
die ghedure
jeghen de doot die commen moet
al eist so datti hier ghebuere
diens wenschens cuere
de doot die werpt di onder voet

REFREIN

O, vroylic herte solazelic bloet
Egidius di sal men claghen
ende rauwe draghen
tallen daghen
ende dijns ghewaghen
sowie dijns plaghen
hem maechs ghewaghen
datti de doot so vouch bestoet
maer wat God wille elc neimt vor goet

*O mens, labiel en zwak, en broos
als glas of sneeuw toch van nature,
vergeet je plannen, goed of boos,
de toekomst laat zich niet besturen.
Waar kunnen ergens creaturen
de smart verduren
van de dood, die komen moet?
Al heb je een huis met stenen muren,
met volle schuren,
toch volgt de dood je op de voet.*

REFREIN

*O vrolijk hart, o blij gemoed,
om jou, Egidius, zal men klagen,
rouw zal men dragen,
alle dagen
en van jou gewagen.
Wie jou graag zagen,
zij zullen vragen,
waarom iemand zo jong sterven moet.
Maar wat God wil, noem dat maar goed.*

Enkele stemmen zingen psalm 27: 1 en 2

Mijn licht, mijn heil is Hij, mijn God en Here!
Waar is het duister dat mij onheil baart?
Mijn hoge burcht is Hij, niets kan mij deren,
in zijn bescherming ben ik wel bewaard!
Of zich de boosheid tegen mij verbindt
en op mij loert opdat zij mij verslindt,
ik ken geen angst voor nood en overval:
het is de Heer die mij behouden zal!

Eén ding slechts kan ik van de Heer verlangen,
dit ene: dat zijn gunst mij eenmaal geeft
Hem dagelijks te loven met gezangen,
te wonen in zijn huis zolang ik leef!
Hoe lieflijk straalt zijn schoonheid van omhoog.
Hier weidt mijn ziel met een verwonderd oog,
aanschouwende hoe schoon en zuiver is
zijn licht, verlichtende de duisternis.

Groet

v. De vrede van de Heer zij met u
g. en zijn genade zij met u.

Gebed van toenadering (regels uit psalm 27)

Onze hulp is in de Naam van de Heer
die hemel en aarde gemaakt heeft.
Uw nabijheid, Heer, wil ik zoeken,
verberg u niet voor mij.
U bent mij altijd tot hulp geweest.
Al verlaten mij vader en moeder
de Heer neemt mij liefdevol aan.
Wacht op de Heer.
Wees dapper en vastberaden.
Ja, wacht op de Heer,
door Christus onze Heer,
Amen.

Aventure

Buxheimer Orgelbuch ca.1460

Min hertz in hohen fröuden (arrangement)

Gruuthusehandschrift ca.1400

O, cranc onseker broosch engien

Nemmermeer sone wanic zien
dijn vroylicheit parture
musike ende alle melodien
minnestu met herten pure
nu bestu doot elc vroylic truere
o, Avonture
du slachts der hebben ende der vloet
du gheifs hem tzoet die staen na tzure
entu best stuere
hem die van aerde minnen tzoet

*Nu zoek ik voortaan vruchteloos
naar zulke vrolijke naturen als jij,
die de muziek verkoos,
uit melodieën vreugd kon puren.
Nu ben je dood, het mocht niet duren.
Fortuin vol kuren,
jij wisselt net als eb en vloed,
jij geeft het zoete aan de zuren
om zuurs te sturen
aan wie geneigd is tot het zoet.*

REFREIN

O, vroylic herte solazelic bloet...

REFREIN

O vrolijk hart, o blij gemoed...

Kyriegebed

KYRIE I II *Ignace de Sutter*

Heer ont - ferm U. Chris - tus ont - ferm U.

Heer ont - ferm U!

RONDOM HET WOORD

Gebed bij de opening van het Woord

Lezing van Jesaja 43: 1-7

Welnu, dit zegt de HEER,
die jou schiep, Jakob, die jou vormde, Israël:
Wees niet bang, want ik zal je vrijkopen,
ik heb je bij je naam geroepen, je bent van mij!
Moet je door het water gaan – ik ben bij je;
of door rivieren – je wordt niet meegesleurd.
Moet je door het vuur gaan – het zal je niet verteren,
de vlammen zullen je niet verschroeien.
Want ik, de HEER, ben je God,
de Heilige van Israël, je redder.
Voor jou geef ik Egypte als losgeld,
Nubië en Seba ruil ik in tegen jou.
Jij bent zo kostbaar in mijn ogen,
zo waardevol, en ik houd zo veel van je
dat ik de mensheid geef in ruil voor jou,
ja alle volken om jou te behouden.
Wees niet bang, want ik ben bij je.
Ik haal je nakomelingen uit het oosten terug,
uit het westen breng ik jullie bijeen.
Tegen het noorden zeg ik: Geef hier!
Het zuiden gebied ik: Laat los!
Breng mijn zonen terug van verre,
mijn dochters van de einden der aarde,
allen over wie mijn naam is uitgeroepen,
en die ik omwille van mijn majesteit
geschapen heb, gemaakt en gevormd.

Lezing van het Evangelie van Matteüs 5: 38-45

Jullie hebben gehoord dat gezegd werd:
“Een oog voor een oog en een tand voor een tand.”
En ik zeg jullie je niet te verzetten tegen wie kwaad
doet, maar wie je op de rechterwang slaat, ook de
linkerwang toe te keren. Als iemand een proces
tegen je wil voeren en je onderkleed van je wil
afnemen, sta hem dan ook je bovenkleed af. En als
iemand je dwingt één mijl met hem mee te gaan,
loop er dan twee met hem op. Geef aan wie iets van
je vraagt, en keer je niet af van wie geld van je wil lenen.
Jullie hebben gehoord dat gezegd werd:
“Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten.”
En ik zeg jullie: heb je vijanden lief en bid voor wie
jullie vervolgen, alleen dan zijn jullie werkelijk
kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zoon
immers opgaan over goede en slechte mensen en
laat het regenen over rechtvaardigen en onrecht-
vaardigen.

Enkele stemmen zingen Lied 865: 1 en 3

Komt nu met zang van zoete tonen
en u met snarenspeel verblijdt!
Zingt op en wilt alom betonen,
dat gij van harte vrolijk zijt.
Juicht God ter eer. Zijn lof vermeer',
die zulken groten werk
gedaan heeft voor zijn kerk!

De Heer heeft eertijds zijnen volke
geholpen uit veel angst en pijn,
Hij geeft jawel een duistre wolke,
maar weer daarna schoon zonneshijn.
Lof zij die Heer, die ons ook weer
geeft, na veel smart en druk,
veel zegen en geluk.

Verkondiging

Aventure

Gruuthusehandschrift ca.1400

O, cranc onseker broosch engien

Wie sulre nu dijnre vruechden plien
Egidius stervelike guere
menich edel musisien
prees dijnre voys ende dijn tenuere
nu bidt vor ons want du best vuere
in schemels duere
dat ons God neme in sijn behoet
ende dat hier elc also labuere
eer therte scuere
dat wij ontgaen der helle gloet

REFREIN O, vroylic herte solazelic bloet...

Rechterlijk Archief Helmond ca.1416

Esperance (arrangement)

*Wie maak jij, sterfelijke roos,
nu blij? Wie zijn je nieuwe burenen?
Al wie muziek als vak verkoos,
prees jouw tenor, jouw partituren.
Bid daar voor ons, voor alle uren
dat het hier moet duren:
dat God ons voor het kwaad behoedt,
dat wij ons leven zo besturen
dat de helse vuren
ons niet genaken met hun gloed.*

REFREIN O vrolijk hart, o blij gemoed...

*De vertaling van het lied 'O, cranc onseker
broosch engien' is van Willem Wilmink.*

Gebeden

- Dankgebed - Voorbeden - Stil gebed

Onze Vader

Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome, uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking.
Maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk en de kracht
en de heerlijkheid, in eeuwigheid! Amen.

Gemeente gaat staan

Heenzending en Zegen

Zegen

*Mededelingen over de collecte en aanwijzingen
voor het verlaten van de kerk.*

Enkele stemmen zingen Lied 909: 1, 2 en 3

Wat God doet dat is welgedaan,
zijn wil is wijs en heilig.
'k Zal aan zijn hand vertrouwend gaan,
die hand geleidt mij veilig.
In nood is mij, zijn trouw nabij.
Ja Hij, de Heer der Heren,
blijft eeuwig wijs regeren.

Wat God doet dat is welgedaan,
Hij is mijn licht en leven.
Ik wil mijzelf van nu voortaan
blijmoedig aan Hem geven,
omdat ik weet in vreugd en leed:
zijn vaderlijke-ontferming
blijft eeuwig mijn bescherming.

Wat God doet dat is welgedaan,
daar laat ik het bij blijven.
Al moet ik door de engten gaan
waar mij de dood zal drijven –
als God mij leidt kan ik de tijd
van duisternis verdragen:
ik zal zijn licht zien dagen.

Aventure

Gruuthusehandschrift

Wel up elc sin die vruecht begaert (arrangement)

Wel up elc sin die vruecht begaert
om vruechden wille trueren spaert
wilt vroylic hier naer horen
een roze es ons gheopenbaert
an eenen edelen wingaert
in midden XII coren
van coninghen gheboren

REFREIN O, roze die in den hemel zijt
ghebenedijt
sidi van allen monden
al sijn wi vro cort es de tijt
een overlijt
crijcht ons ten lesten stonden
aflaet van allen zonden

lesse so heet desen rozengaert
daer dese edele bloume tzaert
in bloyet sonder doren
den donckeren nacht heift zoe verclaert
ende elcken zondare zoe bewaert
ne ware dese roze te voren
waren wi alle verloren

REFREIN O, roze die in den hemel zijt...

Nu loven wi haer uut milder aert
ende desen edelen wijn rijnscaert
drincken wi sonder toren
van der roze wert hi ghespaert
die vroilic hier sijn ghelt vertaert
ende die ons willen storen
gaen daer zi behoren

REFREIN O, roze die in den hemel zijt...

*Houd moed, gij die geluk zoekt!
Houd op te lijden en wees gelukkig.
Luistert vol vreugde naar dit:
Een roos is ons geopenbaert
in een koninklijke wijngaard,
geboren te midden van
12 uitverkoren koningen.*

REFREIN O roos die in de hemel zijt,
gezegend zijt gij door elke stem.
Hoewel wij gelukkig kunnen zijn,
verstrijkt de tijt tot onze dood.
Verkrijg voor ons vergeving
van onze zonden
in ons laatste uur.

*Jesse, dat is de naam van deze stam,
daar bloeit deze vorstelijke bloem
zonder doornen.
De donkere nacht is opgeklaard
en elke zondaar is beschermd.
Als deze roos niet voor ons zou zorgen,
zouden wij allen verloren zijn.*

REFREIN O roos die in de hemel zijt...

*Wij prijzen haar nederig
en drinken deze edele wijn
zonder droefheid.
Hij die zijn geld hier vol vreugde spendeert,
zal door haar gered worden.
En laten zij die ons dit plezier willen beletten,
gaan naar de plaats waar zij thuishoren.*

REFREIN O roos die in de hemel zijt...

Orgelspel

Heinrich Scheidemann 1595-1663

Lobet den Herren, den er ist sehr freundlich

Aventure

Aventure (Amsterdam, 1993) beschouwt laatmiddeleeuwse muziek als een van de aspecten van een vervlogen cultuur. Deze visie en het continue artistieke onderzoek naar instrumentale ensemblemuziek uit de vijftiende eeuw maken Aventure tot een eigenzinnig ensemble. Het ensemble concerteerde op internationale podia met programma's variërend van verhalende eenstemmige tot Nederlandse meerstemmige muziek.

Sinds 2007 richt Aventure zich op de muziek uit vijftiende-eeuws Europa ten noorden van de Alpen. Tot het repertoire behoren ook eenstemmige liederen uit het Gruuthusehandschrift, waarvan er tijdens deze dienst enkele worden uitgevoerd.

- aventure-ensemble.nl
- fillingthegapreconstructionproject.wordpress.com

❖ Aventure · Cranc, onzeker, broos
zondag 20 september · 15.00 - 16.00 uur
SINT JANSKERK · € 16

Aventure

Christopher Kale zang

Marco Magalhães, Fumitaka Saito

en **Ita Hijmans** blokfluiten

Cranc, onzeker, broos

Kwetsbaar is ons bestaan, nietig en onzeker. Het is van alle tijden, maar elke tijd verzoent zich in zijn eigen taal met dit existentiële lot. In een zeldzaam mooi vijfluk uit het hart van het *Gruuthusehandschrift* (ca.1400) omsluiten drie Marialieder twee lamentaties. Hoop, verdriet, troost, aanvaarding en berusting klinken zo in de taal van de late Middeleeuwen. Maria, een kostbare bloem, een roos vol van hemelse dauw, is de sleutel. De lamentaties bezingen op ontroerend persoonlijke toon de smartelijke dood van een geliefde en de kwetsbaarheid van ons bestaan. Virtuoze vijftiende-eeuwse instrumentale arrangementen vormen het middeleeuwse kader rond de actualiteit van dit tijdloze vijfluk.

MUSICA SACRA MAASTRICHT IS EEN COPRODUCTIE VAN Stichting Musica Sacra en Theater aan het Vrijthof Maastricht. Filmselectie i.s.m. Lumière.

DIRECTEUR-BESTUURDER Jean Boelen, directeur Theater aan het Vrijthof Maastricht
PROGRAMMACOMMISSIE Jacques Giesen (voorzitter), Jos Leussink (adviseur), Sylvester Beelaert, Fons Dejong, Bas Geerts en Susanne Vermeulen

RAAD VAN TOEZICHT Jean Jacobs (voorzitter), Michel Cobben, Barbara de Heer, Bas Huyser, Eddy Klomp en Lieke Wijnia (aspirant)

PROJECTLEIDING & FONDSWerving Fons Dejong **MARKETING & PUBLICITEIT** Hetty van Dongen **PRODUCTIE** Raf Meijers **REDACTIE** Philip Leussink, Jacinta Wetzer, Sylvester Beelaert en Fons Dejong **VORMGEVING** Philip Leussink **UITBALIE** Flora Minis en Susan Meisen **TECHNISCHE COÖRDINATIE** Sander Rondon **FACILITAIR** Nandi Nijsten / Mandy Walls **FINANCIËN** Martijn Dekker / Jos Spauwen

MUSICA SACRA MAASTRICHT is lid van De Verenigde Podiumkunstenfestivals.

MUSICA SACRA MAASTRICHT wordt mede mogelijk gemaakt door Fonds Podiumkunsten, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Theater aan het Vrijthof, Elisabeth Strouven Fonds, Stichting Kanunnik Salden Nieuwenhof, Lira Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, de Vrienden van Musica Sacra Maastricht en alle (concert-) locaties en samenwerkingspartners. De activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door anonieme giften van particulieren. **MEDIAPARTNERS** NPO Radio4, NTR, KRO NCRV, L1, Dagblad de Limburger, RTV Maastricht.

STEUN HET FESTIVAL Voor een bijdrage vanaf € 40 geniet u als Vriend van Musica Sacra Maastricht vele voordelen. Zie voor meer informatie en aanmelding www.musicasacramaastricht.nl/vriend.

STICHTING MUSICA SACRA Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht
info@musicasacramaastricht.nl • www.musicasacramaastricht.nl

f [facebook.com/MusicaSacraMaastricht](https://www.facebook.com/MusicaSacraMaastricht) • t [@FestivalMSM](https://twitter.com/FestivalMSM) | #MSM2020